

පුවක්පිටිය දුම්රිය ස්ථානයේ කාර්මික පුරාවිද්‍යාත්මක වටිනාකම

පී.ඒ.ඉසුරි ඉමේෂිකා*

කාර්මික විප්ලවය සමග බ්‍රිතාන්‍ය යුගයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ දුම්රිය ස්ථාන ඉදි කරන ලදී. පුවක්පිටිය දුම්රිය ස්ථානය ද බ්‍රිතාන්‍ය යුගයේ එනම් ක්‍රි.ව 1901 කාලයේ ඉදි වූවකි. මෙය බස්නාහිර පළාතේ කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ අවිස්සාවේල්ල නගරයට ආසන්නයේ ඉදි වී ඇත. කැලණිවැලි දුම්රිය මාර්ගයේ පිහිටි පුවක්පිටිය දුම්රිය ස්ථානය සිතාවක බල ප්‍රදේශයට අයත් වෙයි. මෙම දුම්රිය ස්ථානයට මරදානේ සිට දුර සැතපුම් 34.42 කි. මෙය මුහුදු මට්ටමින් උස අඩි 72 කි. මෙම අධ්‍යනයේ අරමුණ වනුයේ පුවක්පිටිය දුම්රිය ස්ථානයේ පවතින කාර්මික පුරාවිද්‍යා වටිනාකම දැක්වීමයි. මෙම දුම්රිය ස්ථානයේ බ්‍රිතාන්‍ය යුගයේ වාස්තු විද්‍යා නිර්මාණ ඇත. විශේෂයෙන් ම සම්පූර්ණ කළුගලින්ම නිර්මාණය කරන ලද මුළුතැන්ගෙයි කොටසක් සහිත ගබඩා ගොඩනැගිල්ලක් ඇත. මෙය අවුරුදු 60 ක් පමණ කාලයක් පොහොර ගබඩාවක් ලෙස යොදා ගෙන ඇත. දුම්රිය ස්ථානය ලෙස භාවිතා කරන ගොඩනැගිල්ල ලී සොල්දරයක් සහිතව නිර්මාණය කර ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ දුම්රිය දේපාර්තමේන්තුවෙන් නිකුත් කළ මූලාශ්‍රය, දුම්රිය දේපාර්තමේන්තුවේ සැලසුම් අංශයේ සිතියම්, ජනප්‍රවාද අනුව පුවක්පිටිය ඔය තරණය කරන්නට තොටුපොළක් තිබී ඇත. එම තොටුපොළ තිබුණායැයි සැලකෙන ස්ථානයට එක එල්ලේම ගබඩාව පිහිටා ඇත. අද එම තොටුපල නැතත් එම ප්‍රදේශයේ ඉදි වී ඇති පාලම සෘජුවම ගබඩාවට මුහුණලා ඇත. අතීතයේ භාවිතා කළ සංඥා ක්‍රමය ඉස්මතු කරන සෙමපෝ සංඥා කුළුණක් සහ ටැබ්ලට් උපකරණ මෙහි ඇත. මෙහි තවත් විශේෂත්වයක් වන්නේ කැලණි වැලි දුම්රිය මාර්ගය අතීතයේ දී පටු දුම්රිය මාර්ගයක් වීම ය. අඩි 2 1/2 ක පටු දුම්රිය මාර්ගයක් පැවති සමයේ විශේෂයෙන් ම මෙරටට ගෙන්වන ලද රාත්තල් 46.5 බැරකි පිහිලිවලින් එංගලන්ත තාක්ෂණය ඉස්මතු කරයි. මේවායේ BRITISH STEEL ලෙස දක්වා ඇත. එමෙන් ම මූලින්ම ඉදි කළ දුම්රිය වේදිකාව ගරා වැටී ඇති බව දැකිය හැකිය.

අතීතයේ තේ, රබර් ආශ්‍රිත ගබඩා කිරීම්, පොහොර ගබඩා කිරීම් සිදු කළ මෙම දුම්රිය ස්ථානයේ ගබඩා ගොඩනැගිල්ල අද වන විට ගරා වැටෙමින් පවතී, එමෙන්ම සීමිත දුම්රිය වාර ප්‍රමාණයක් සිදු කරන නිසා පාඩු ලබන දුම්රිය ස්ථානයක් බවටත් මෙය පත් ව ඇත. නමුත් මෙය සුරක්ෂිත කර අනාගතයට රැකගැනීම අපගේ යුතුකමකි.

ප්‍රමුඛ පද - කාර්මික උරුමය, පුවක්පිටිය දුම්රිය ස්ථානය, බ්‍රිතාන්‍ය යුගය, සංඥා පුවරු

* පුරාවිද්‍යා අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය paisuri77@gmail.com